

HRVATSKI POVIJESNI MUZEJ

Matoševa 9, 10000 Zagreb, tel.: 27-79-91 fax: 42-55-15

1 SKUPLJANJE GRAĐE

Tijekom 1995. godine zbirke Hrvatskoga povijesnog muzeja obogaćene su nizom vrijednih predmeta i to otkupom te izuzetnim donacijama.

1.1 Otkup

Zbirka Svakodnevni život (do 20. st.):

- Biedermajerski stolić zagrebačkog stolara J. Lovrenčića, inv. br. 32331;
- Barokni ormarić iz 1728. godine iz dvorca Mokrice, inv. br. 32377;
- Porculanski pribor za pisanje Stjepana Miletića, druga pol. 19. st., inv. br. 32280;
- Neobarokni sat u rami iz obitelji S. Miletića, 1850. g., inv. br. 32357;
- Stolić iz 1820. godine iz dvorca Opeka u Vinici, inv. br. 32380.

Zbirka slika, grafika i skulptura:

- "Portret žene iz Susačke Drage", Vincenzo Reggio, ulje na platnu, 19. st., inv. br. 32395;
- "Almo", nepoznati autor, akvarel i tuš na papiru, 17. st., inv. br. 32326;
- "Sudac Ivan Alagović", nepoznati autor, ulje na bakrenoj ploči, 18. st., inv. br. 32327;
- Portret: Anastas Popović, nepoznati autor, ulje na platnu, pol. 19. st., inv. br. 32394;
- Portret: Kristina Popović (Kuzmanović), nepoznati autor, ulje na platnu, sred. 19. st., inv. br. 32393
- "Trakošćan", E. Weingaertner, 19. st., inv. br. 32290;
- "Veduta Novih Dvora", Theodor Femen, 1897., inv. br. 32375.

Zbirka heraldike i sfragistike:

- Pečatnjak, 19. st.?
- Obiteljska kronika iz ostavštine Stjepana Miletića iz 1900. godine, inv. br. 32420;

Zbirka vatrenog oružja:

- Pištolj "Manliher", M 1905, inv. br. 32342;
- Automatski pištolj "Luger", M-1908 (Parabellum), inv. br. 32338;
- Francuski polumatomatski pištolj "Unique" M-1926, inv. br. 32340;
- Časnička torba za spine iz II. svj. rata, inv. br. 32341;
- Originalne futrole za pištolj "Luger", inv. br. 32339;
- Pištolj dvocijevni za lovačke patrone, inv. br. 33170.

Zbirka hladnog oružja:

- Plemička paradna sablja, 19. st., inv. br. 33153;
- Lovачki nož s likom pandura, 18. st., inv. br. 32387;
- Orientalni nož jambya, 19. st., inv. br. 32396;
- Orientalni nož jambya, 19. st., inv. br. 32397.

Zbirka uniformi:

- Njemačko vojno znakovlje iz I. i II. svj. rata (96 komada);
- Odora domobranskog časnika NDH, inv. br. P. P. I. 2056 (1-8).

1.2 Dar

Zbirka svakodnevni život (do 20. st.):

- Barokni stolac iz dvorca Opeka kraj Vinice, inv. br. 32378;

- Klasicistički krevet Marije Lujze, žene grofa Bombellesa, Opeka, inv. br. 32379.

Zbirka odlikovanja:

- Spomenica Domovinskog rata 1990-1992. godina, njena minijatura i mala oznaka, inv. br. 33179/a,b,c;
  - Spomenica za akciju "Bljesak" i njena mala oznaka, inv. br. 32360-32361;
  - Spomenica za akciju "Ljeto ž95." i njena mala oznaka, inv. br. 32362-32363;
  - Spomenica za akciju "Oluja" i njena mala oznaka, inv. br. 32364-32365;
  - Spomenica "Za iznimne pothvate" i njena mala oznaka, inv. br. 32366-32367;
  - Red kneza Domagoja s ogrlicom, njegova umanjena i mala oznaka, inv. br. 32292-32294;
  - Red Nikole Šubića Zrinskog, njegova umanjena i mala oznaka, inv. br. 32295-32297;
  - Red Danice hrvatske s likom Marka Marulića, njegova umanjena i mala oznaka, inv. br. 32298-32300;
  - Red Danice hrvatske s likom Blaža Lorkovića, njegova umanjena i mala oznaka, inv. br. 32301-32303;
  - Red Danice hrvatske s likom Ruđera Boškovića, njegova umanjena i mala oznaka, inv. br. 32304-32306;
  - Red Danice hrvatske s likom Nikole Tesle, njegova umanjena i mala oznaka, inv. br. 32307-32309;
  - Red Danice hrvatske s likom Franje Bučara, njegova umanjena i mala oznaka, inv. br. 32310-32312;
  - Red Danice hrvatske s likom Katarine Zrinske, njegova umanjena i mala oznaka, inv. br. 32313-32315;
  - Red Danice hrvatske s likom Antuna Radića, njegova umanjena i mala oznaka, inv. br. 32316-32318;
  - Red hrvatskog križa, njegova umanjena i mala oznaka, inv. br. 32319-32321;
  - Red hrvatskog trolista, njegova umanjena i mala oznaka, inv. br. 32322-32324;
  - Red hrvatskog pletera, njegova umanjena i mala oznaka, inv. br. 32325-32327;
  - Spomenica domovinske zahvalnosti, njena umanjena i mala oznaka, inv. br. 32328-32330.
- Zbirka medalja i plaketa:**
- Medalja "Arhitekt Hugo Ehrlich", inv. br. 33180;
  - Srebrna medalja "Stjepan Radić 1871-1971", inv. br. 33222;
  - Medalja 150-obljetnice Franjevačke klasične gimnazije u Sinju (1838.-1988.), inv. br. 32353;
  - Plaketa Skupštine općine Sinj (1987.), inv. br. 32354;
- Zbirka kamenih spomenika:**
- Ulomak pećnjaka iz Zagreba i crijep Zagrebačke katedrale;
  - Pet ulomaka s fasade Zagrebačke katedrale.
- Numizmatička zbirka:**
- Novčanice, bonovi, oznake koje su bile u optjecaju na okupiranim dijelovima Hrvatske (150 predmeta);
  - Poštanske marke Hrvatske s povijesnim motivima i povijesnim ličnostima.

Zbirka vatrenog oružja

- Raketni bacač ručni M-56, inv. br. 33172;
- Minobacač M31/46 kal. 8 mm, inv. br. 33173;
- Okvir za streljivo za automat "Thompson", inv. br. 33174;
- Doboš za streljivo za automat "Thompson", inv. br. 33175;
- Višecijevni bacač tromblonskih mina M 1991, inv. br. 33176;
- Jednocijevni ručni bacač granata M 1991, inv. br. 33177;
- Jednocijevni bacač ručnih bombi M 1991, inv. br. 33178;
- Automatska puška M 70 B1, inv. br. 33181;
- Puška lovačka, inv. br. 33182;
- Pištolj ČZ M 27, inv. br. 33183;
- Pištolj FEG "Atila", inv. br. 33184;
- Puška lovačka, inv. br. 33185;
- Puška lovačka, inv. br. 33186;
- Puška lovačka, inv. br. 33187;
- Pištolj M 27, inv. br. 33188;
- Pištolj, ručni rad, inv. br. 33189;
- Puška lovačka, inv. br. 33190;
- Puška lovačka, inv. br. 33191;
- Puška lovačka, inv. br. 33192;
- Puška lovačka, inv. br. 33193;
- Pištolj ČZ Model Duo, inv. br. 33194;
- Pištolj "Zastava" M 57, inv. br. 33195;
- Puška lovačka, inv. br. 33196;
- Puškomitraljez "Dagtarjev", inv. br. 33197;
- Poluatomska puška PAP M 59/66, inv. br. 33198;
- Automat "Thompson" M 38, inv. br. 33199;
- Puška M 98 "Mauser", inv. br. 33200;
- Pištolj "VIS" Radom, inv. br. 33201;
- Pištolj V. Bernardelli M 60, inv. br. 33202;
- Pištolj PHP MV, inv. br. 33203;
- Pištolj "BROWNING", inv. br. 33204;
- Pištolj "Zastava" M 57, inv. br. 33205;
- Pištolj "Beretta", inv. br. 33206;
- Pištolj, ručni rad, inv. br. 33207;
- Automat "Kalašnjikov" SSSR, inv. br. 33208;
- Puška lovačka, inv. br. 33209;
- Pištolj "MAUSER", inv. br. 33210;
- Pištolj ČZ M 36, inv. br. 33211;
- Automat MG V 176, inv. br. 33212;
- Automat "Kalašnjikov", Rumunjska, inv. br. 33213;
- Puška M 48, inv. br. 33214;
- Puška, ručni rad, inv. br. 33215;
- Puška lovačka, inv. br. 33216;
- Puška lovačka, inv. br. 33217;
- Pištolj "Walther" PP, inv. br. 33218;
- Pištolj "Walther" PPK, inv. br. 33219;
- Puška lovačka, inv. br. 33220;
- Pištolj "Astra", inv. br. 33221;
- Pištolj "Walther" P 38, inv. br. 33235;
- Puška streljačka, inv. br. 33237;
- Automat "Crogar" M1991, inv. br. 33244;
- Puška lovačka, inv. br. 33252;
- Puška "Mauser" M98, inv. br. 33255;
- Puška, ručni rad, inv. br. 33256;
- Automat, ručni rad, inv. br. 33256A.

Zbirka odora:

- Znakovlje Domovinskog rata (70 komada);
- Ljetna i zimska odora zapovjednika Narodne zaštite grada Zagreba;

- Odora Jugoslavenske ratne mornarice (3 ljetna i 2 zimska kompleta);
- Vojne oznake postrojbi Hrvatske vojske (56 komada);
- Oznake srpske paravojne vojske (2 komada).

Zbirka dokumentacije 20. st.:

- 30 raznih časopisa i plakata;
- 123 razna dokumenta - Domovinski rat;
- Dnevni tisak, lokalne novine, periodične publikacije, leci, plakat te tisak s okupiranih područja Hrvatske;
- Stranački promidžbeni materijal Izbori 1995. godine (75 komada);
- Građa vezana uz društvo "Hrvatska žena";
- Tiskani materijal uz "Vlak slobode";
- 34 broja časopisa "Radnik";
- Vojni priručnici Hrvatske vojske (20 primjeraka).

Zbirka fotografija:

- Fotografije vezane uz osnivanje Narodne zaštite u Zagrebu;
- 22 predmeta za dokumentarnu zbirku;
- 4 albuma sa 790 fotografija;
- 398 fotografija Domovinskog rata i tekućih zbivanja.

Zbirka Suvremeni život 20. st.:

- Reklamna ploča Hrvatske lutrije (oko 1941.), inv. br. 33136;
- Razni etnografski predmeti otoka Visa (40 komada);
- Ploča s natpisom "Plavno", Domovinski rat; privremeni inv. br. RAT-00125.

Zbirka hladnog oružja:

- Sablja austrijske pješadije M 1861, druga pol. 19. st., inv. br. 32389;
- Nož lovački, inv. br. 33168;
- Nož lovački, inv. br. 33169;
- Bajunet za pušku "Manlicher", inv. br. 33171;
- Udarač, željezni (pendrek), inv. br. 32332;
- Bajunet za "Kalašnjikov", inv. br. 32333;
- Bajunet za "Kalašnjikov", inv. br. 32334;
- Bajunet za pušku M98, inv. br. 32335;
- Bajunet za pušku M48, inv. br. 32336;
- Časnički bodež NDH, inv. br. 32343.

Zbirka zastava:

- Zastava borbene organizacije zadarskih pravaša "Stekliša" iz 1902. godine;
- Dijelovi zastave Hrvatske stranke prava iz Splita 1930-ih godina;
- Koplje zastave Hrvatskog sokola iz Zadra.

2 ČUVANJE I ZAŠTITA

Djelatnici Muzejskih radionica u tijeku godine posvetili su posebnu pažnju čišćenju, prepariranju te preventivnoj zaštiti, posebice muzejske građe, dok su se svi kompliciraniji zahvati prepustili stručnjacima vanjskih radionica.

2.1 Čišćenje

- čišćenje i učvršćivanje 39 okvira (Antun Škreblin, Mirana Jušić-Šinik);
- čišćenje i zaštita limenih grbova (Mirana Jušić-Šinik, Zvonko Ozimec);
- čišćenje lovačkih pušaka (24 komada) (Antun Škreblin, Zvonko Ozimec);
- čišćenje 4 komada namještaja (Mirana Jušić-Šinik);

- čišćenje porculanske figure (Mirana Jušić-Šinik);
- čišćenje plakete (Mirana Jušić-Šinik);
- čišćenje metalnih ukrasa na kopljima zastava (32 komada), (Mirana Jušić-Šinik).

2.2 Prepariranje

- 5 komada namještaja (Mato Blekić);
- pozlata 3 okvira (Antun Škreblin);
- 1 drvena kutina (Mato Blekić);
- manji zahvati na 4 komada namještaja (Mirana Jušić-Šinik).

2.3 Preventivna zaštita

- opremanje grafika (Mirana Jušić-Šinik);
- opremanje plakata na vješalice (240 komada), (Mirana Jušić-Šinik);
- oprema fotografija (Mirana Jušić-Šinik);
- lijepljenje porculanskih predmeta (Antun Škreblin);
- zaštita 156 slika postavljanjem kartona na poledinu (Antun Škreblin, Zvonko Ozimec, Saša Korka);
- izrada polica za smještaj slika i njihov prijenos iz podruma na I. kat (M. Blekić i ostali djelatnici);
- izrada polica za grbove i njihov prijenos na I. kat (M. Blekić i ostali djelatnici);
- provjetranje tekstilne zbirke;
- zaštita gama-zrakama predmeta Križnog puta;
- preseljenje kamenih spomenika u podrum Palače, manji predmeti na police;
- preslaganje hladnog oružja u depou.

2.4 Konzervacija i restauracija

- ceremonijalni štap Braće hrvatskoga zmaja (Janko Jeličić);
- biskupske šlape (RZH);
- velum (RZH);
- 2 skulpture Komersteinerera (Đuro Šimičić);
- grbovnice i rodoslovlja (8 komada), (Hrvatski državni arhiv);
- grbovi na svili (5 komada), (Iva Čukman);
- grb obitelji Vraniczany (Slavomir Slaviček);
- kamena ploča iz Sesveta (R. Domić);
- razni stari dokumenti (8 komada), (Hrvatski državni arhiv);
- dijelovi partizanske i domobranske uniforme (Natalija Šakić-Ded);
- 2 domobranske kape (Natalija Šakić-Ded);
- dugi domobranski kaput (Natalija Šakić-Ded);
- konzervacija i djelomična restauracija banderijske zastave gospoštije Vrbovec (Iva Čukman);
- restauracija zastave s grbom Trojedne kraljevine (I. Čukman);
- rekonstrukcija zastave Hrvatske stranke prava (I. Čukman);
- plakete iz II. svj. rata.

3 DOKUMENTACIJA

- inventirana 332 predmeta (novonabavljena);
- determinirano 278 predmeta;
- inventiranje u računalu po ISIS-sustavu: 553 predmeta;
- katalogiziranje svetih sličica (100 predmeta);
- izrađena 241 matični karton;
- videoteka (10 - tekuća događanja);
- u vlastitom fotolaboratoriju izrađeno 4418 fotografija;

- snimljen 2301 negativ i dijapozitiv (6x7 cm);
- snimljeno 68 filmova Leica formata (svaki od 36 snimaka);
- vanjski suradnici: dijapozitivi: 350 komada i kolor negativ: 300 komada;
- dijateka uvećana na svim odjelima za: 450 komada;
- hemeroteka: 6 košuljica prema izložbama, uloženi sav u tisku objavljeni materijal o izložbama ili Muzeju. Osim za svoje potrebe, Muzej pruža usluge i drugim korisnicima u izradi fotografija i negativa koje posjeduje. Tome prethode posebna istraživanja i izbor kustosa raznih odjela. Najviše usluga tražilo se u Zbirci fotografija i negativa iz vremena 1940-1945. i Domovinskog rata. Najveći problem u daljnjem radu fotolaboratorija je dotrajalost aparata, koje treba hitno zamijeniti suvremenijima.

4 BIBLIOTEKA

- nabavljeno razmjenom: 381 naslov;
- kupljeno: 57 knjiga;
- kupljeno: 9 časopisa (domaći i strani - pretplata): Vijenac, Muzeologija, Kaj, Erasmus, Kontura, Wiener Kunst Auktion, Dorotheum, Deutsches Waffnen Journal, Antiquario.
- razmjena časopisa: Adler, Zeitschrift fuer Genealogie, Neues Museum, Le Musee d'Armes, Matica, Hrvatsko Zagoreje, Povijest športa, Obol, Numizmatičke vijesti, Rad HAZU, Historijski zbornik, Kulturna baština, Bulletin du Musee Hungrois, Zadarska revija, Savaria, Zbornik za umjetnostno zgodovino, Arheološki vjesnik, Radovi Filozofskog fakulteta Zadar, Argo, Revue de la Societe des Armes du Musee de l'Armee-Paris, Glasnik Slavonije i Baranje, Vjesnik Arheološkog muzeja, Histria - Archeologica, Museum International, Slovo, Mogućnost, Croatica, Časopis za suvremenu povijest, Burgenlaendische Heimatsblaetter, Koelner Museum, Život umjetnosti, Vjesnik za arheologiju i historiju, Narodna umjetnost, Ljetopis SAZU, Ljetopis MAN-u Skopje.
- obrada bibliotečnog fonda: svi novokupljeni ili darovani časopisi i knjige;
- bibliotekar sudjeluje u izradi indeksa naših kataloga, korekturi, kontaktira s vanjskim bibliotekama, te obavlja sve ostale tekuće poslove u knjižnici.

5 STALNI POSTAV

Završen je sinopsis stalnog postava (Ela Jurdana) za razdoblje Hrvatske u vrijeme Arpadovića (12. i 13. st.). Prijedlog sinopsisa predan članovima Ravnateljstva na mišljenje u srpnju, do sada nisu dobivene nikakve primjedbe. Nakon očekivanih primjedaba tekst će se predati na recenziju. U pripremi je daljnji sinopsis koji obrađuje povijest do 1526. godine.

Sve pripreme rade se za sada za nepoznati prostor, no Muzej ima u vidu objekt veličine 6.000-7.000 m² od kojih bi barem 3.500-4.000 bilo posvećeno stalnom postavu.

Završen sinopsis stalnog postava (Nataša Mataušić) za Zavičajni muzej otoka Visa. Odobrena su i manja sredstva, koja su stručnjaci iskoristili za dodatna

snimanja i izradu likovnog postava. Obećana sredstva za pripremne radove (ličenje, prijenos predmeta, izrada fotografija i dr.) nisu odobrena do kraja 1995. godine te je teško vjerovati da bi se postav mogao realizirati do travnja 1996. godine, kako je planirano, zbog kratkoće vremena, čak i uz odobrena sredstva.

6 STRUČNI RAD

6.1 Eskpertzize

Ela Jurdana, Rhea Ivanuš, Marina Bregovac-Pisk, Janko Jeličić, Dubravka Peić-Čaldarović, Boris Prister, Dora Bošković, Maja Škiljan.

6.2 Posudbe

6.2.1 Dio muzejske građe, posuđen je na temelju godišnjih ugovora i nalazi se na sljedećim lokacijama:

- Predsjednički dvori, Hrvatski sabor, Skupština grada Zagreba, Dverce, Strossmayerova galerija, Muzej Turopolje, Gradski muzej Kutina, Gradski muzej Karlovac, Muzeji Hrvatskoga zagorja (Veliki Tabor, G. Stubica, Kumrovec), Aerodrom, Nacionalna i sveučilišna biblioteka - Dvorac Golubovec, Braća Hrvatskog zmaja, Kamenita vrata.

2.6.2 Ostale posudbe

- Dio muzejske građe nalazi se od prije u: Muzeju grada Zagreba; Muzeju za umjetnost i obrt; Arheološkome muzeju. Posuđeni predmeti za izložbe u zemlji i inozemstvu:
  - Izložba "II. svjetski rat" u Valenciji (30 predmeta); "Djeca u ratu", Frankfurt (20 predmeta); "Drugi svj. rat", UNESCO, Pariz; "Austrija 1945.", Beč; Braća hrvatskog zmaja (više puta godišnje po 10 predmeta); "Tomislav Krizman", Umjetnički paviljon, Zagreb (3 grafike); "Oton Iveković", Umjetnički paviljon, Zagreb (13 slika); "Oton Iveković", Galerija Antuna Augustinčića, Klanjec (2 slike); "Oton Iveković", Salon Ulrich, Zagreb (1 slika); "Plemstvo", Varaždin (8 predmeta); "Proštenjarske crkve Hrvatskoga zagorja", Gornja Stubica, (5 grafika).

6.3 Djelovanje u strukovnim organizacijama

- članstvo u međunarodnom "Društvu za staro oružje i kostime";
- ICOM (za povijest);
- Muzejsko društvo Austrije;
- IMCOS;
- Numizmatičko društvo;
- Povijesno društvo Hrvatske;
- Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske;
- Društvo Hrvatska žena.

Pojedini djelatnici Muzeja obavljaju sljedeće dužnosti:

- član Komisije Ministarstva kulture za stručnu procjenu građe Pomorskog muzeja Hrvatske ratne mornarice u Splitu;
- član Komisije Ministarstva kulture za ocjenu stručnih i znanstvenih radova za stjecanje viših zvanja;
- ispitivač za polaganje stručnih ispita pri MDC-u;
- član Upravnog odbora MDC-a.

6.4 Sudjelovanje na kongresima, seminarima

- Znanstveni skup: "Od antisemitizma do holokausta", Židovska općina Zagreb, referati: Dokumentarna građa o Židovima u HPM (L. Benyovsky), Bilješke E. Koha iz fašističkog logora na Rabu (L. Benyovsky), Židovi - likovni umjetnici u antifašističkoj borbi i žrtve holokausta (D. Ivanuša);
- I. Internacionalni numizmatički kongres - Opatija, referat: Odlikovanja u Republici Hrvatskoj (B. Prister);
- Simpozij "Prezentacija rata u muzejima novije povijesti", Berlin (R. Ivanuš);
- 7. dani muzeja u Austriji, Klagenfurt-Spittal (J. Tomičić, M. Bregovac-Pisk);
- Znanstveni skup o I. Kršnjavomu u HAZU (S. Pavičić);
- Simpozij "Bleiburg-Križni put" (J. Tomičić, E. Jurdana, A. Pandžić, J. Borošak-Marijanović);
- Znanstveni skup "Ostavština Carlijevih i Gian Rinaldo Carli" (M. Bregovac-Pisk).

6.5 Publicistička djelatnost

- "Pravila koprivničkog čizmarskog ceha", za Podravski zbornik, Ela Jurdana;
- Uvodni tekst za katalog "Grbovi, grbovnice i rodoslovlja", Jasna Tomičić;
- "In memoriam V. Leskovšek", za Vjesnik muzealaca Sjeverozapadne Hrvatske, Jasna Tomičić;
- "Istra - odraz slojevitosti povijesne zbilje kroz vremenske epohe", "Kartoteka fotografija Domovinskog rata", "Izložbena djelatnost HPM - prezentacija fotografija iz Domovinskog rata" za Informatica museologica, R. Ivanuš;
- "Fond fotografija Domovinskog rata u HPM", "Projekt transformacije" za Informatica museologica, N. Mataušić;
- "Petrinja u ratu" za Velebit, R. Ivanuš;
- "Arheološka zbirka Vis - zbirka koja ne postoji" za "Zoru", časopis Matice Hrvatske - Vis, N. Mataušić;
- "Zaprešić na zemljopisnim kartama" za Zaprešićki godišnjak, A. Pandžić;
- "Stilovi u namještaju" priručnik za predavanja za polaznike tečajeva Centra za kulturu i obrazovanje, M. Škiljan;
- "Tajna ukletog viteza" za Komunalni vjesnik, M. Škiljan;
- "Kasnogotički kalež iz Oštarija" za Peristil, S. Pavičić;
- "Pečati RH" za Arena, D. Peić-Čaldarović;
- "Zbirka odlikovanja dr. Veljka Malinara" za Muzeologiju, B. Prister;
- "Podrijetlo likovnih motiva na redovima NDH" za Obol, B. Prister;
- "Originali, duplikati, kopije i falsifikati odlikovanja" za Numizmatički vjesnik, B. Prister;
- "Likovni prikazi na medaljonima ordena, II." za Numizmatički vjesnik, B. Prister;
- "Gradovi u Sr. Europi - paralele i suprotnosti", sinopsis i koncepcija za izložbu u Grazu (izvan programa), J. Borošak-Marijanović, E. Jurdana. Kasnije dodatni tekstovi za razne teme: A. Pandžić, D. Bošković, M. Bregovac-Pisk;
- Stručna suradnja uz knjigu o Križevcima, J. Borošak-Marijanović;
- Recenzija kataloga "Karte Slavonije iz Zbirke Muzeja Slavonije", A. Pandžić.

6.6 Stručno usavršavanje

- završen rad na magistarskoj temi "Fotografske zbirke zagrebačkih muzeja", R. Ivanuš;
- stručni ispit za preparatora (M. Jušić-Šinik);
- stjecanje zvanja viši kustos (N. Mataušić);
- usavršavanje rada na drvenim predmetima u RZH (Antun Škreblin, Mirana Jušić-Šinik).

6.7 Tečajevi, studijska putovanja

- Zaštita muzejskih predmeta, u organizaciji MDC-a (N. Mataušić, M. Bregovac-Pisk, S. Pavičić, D. Peić-Čaldarević, L. Prister, D. Bošković);
- Posjet izložbi "Gotika u Sloveniji", S. Pavičić, L. Prister, B. Prister, A. Pandžić;
- Obilazak Uršulinskog samostana u Varaždinu, Veliki Tabor, Velika Gorica, Gornja Stubica, Golubovec (S. Pavičić, D. Ivanuša, A. Pandžić, Z. Ozimec);
- Otvorenje Numizmatičkog muzeja u Pregradi (B. Prister, L. Prister);
- Otvorenje izložbe "Austrija 1945." (J. Tomičić, A. Pandžić).

6.8 Istraživanja, predavanja vodstva, videokazete

Lucija Benyovskij

- istraživanje povijesti društva "Hrvatska žena";
- istraživanje stradanja Židova u II. svj. ratu;
- istraživanje građe o A. Stepincu;
- istraživanje građe "Koprivnica u II. svj. ratu";
- uža istraživanja o stradanju u II. svj. ratu;
- priprema građe o dobrovoljcima u Španjolskom građanskom ratu;
- predavanje "Ženska društva u Hrvatskoj do I. svj. rata";
- vodstva po izložbama.

Jelena Borošak-Marijanović:

- istraživanje literature o zastavama, kontakti sa srodnim ustanovama;
- izrada elaborata za muzeološku prezentaciju "Slike iz hrvatske povijesti" - Medvedgrad;
- izrada teksta za videokazetu o hrvatskom grbu i zastavi, Filmoteka 16;
- vodstva po izložbama.

Dora Bošković

- istraživanje podataka o bradvama iz Čabra (za Muenchen);
- istraživanje podataka o jataganima (za prof. Unterregera, Beč);
- istraživanje podataka o ustaškim bodežima;
- istraživanje podataka o bajunetima i kasnosrednjovjekovnim mačevima;
- početak revizije Zbirke hladnog oružja;
- prijevod dopisa i stručne literature s njemačkog jezika;
- vodstvo po izložbama.

Marina Bregovac-Pisk

- obrada zbirke Hellenbach u M. Bistrici;
- pregled i izrada paralelnih popisa zbirke slika I. Kukuljević Sakcinski;
- pregled i obrada slika 19. st. koje se čuvaju u Pomorskom i povijesnom muzeju Hrvatskog primorja, Rijeka;
- odabir građe za monografiju o Križevcima;
- odabir građe za knjigu G. Gamulin "Slikarstvo u Hrvatskoj u 19. st.";

- priprema građe za izložbu "Oton Iveković";
- obrada slika F. Quiquereza nakon izložbe, u privatnim zbirka;
- katalogiziranje grafičkih portreta;
- priprema za izložbu "Portreti 17. i 18. st.", izrada opširnih legendi;
- obrada zbirke Došen;
- odabir ilustracija za knjigu dr. Nevena Budaka;
- istraživanja radova o Waldmuelleru;
- suradnja s Maticom iseljenika za istraživanje tekstova A. Szabo o hrvatskom plemstvu;
- izbor materijala o Sidoniji Rubido Erdoedy;
- vodstvo po izložbama. Rhea Ivanuš
- izrada koncepcije izložaba o Domovinskom ratu (na žalost, nisu se ostvarile);
- izbor fotografija za mnoge istraživače, te za razne novine, publikacije i knjige u zemlji i inozemstvu;
- vodstvo po izložbama.

Janko Jeličić

- stručni i likovni postav na izložbama "Križevi", "Plemstvo u Hrvatskoj u 19. st.", "Čime se branila Hrvatska" - na gostovanjima;
- predavanja o restauriranju antiknog namještaja;
- polaganje tečaja o radu na računalu;
- istraživanja i savjet mnogim strankama;
- vodstvo po izložbama.

Bosiljka Komadina

- istraživanje i obrada novih fotografija, te njihovo sređivanje;
- priprema građe za stranke;
- izbor građe, vadenje fotografija i negativa, briga oko presnimavanja, ulaganje materijala.

Nataša Mataušić

- izrada koncepcija izložaba o Domovinskom ratu za inozemstvo (nije realizirano);
- priprema građe za stranke;
- stalno kontaktiranje sa strankama koje posjeduju vrijedne fotografije interesantne za fundus Muzeja;
- vodstvo po izložbama.

Ankica Pandžić

- revizija Zbirke karata, atlasa i planova;
- stručne konzultacije, pomoć pri izboru karata za ilustraciju raznih stručnih izdanja;
- vodstvo po izložbama.

Dolores Ivanuša

- istraživanje izvornih dokumenata;
- rad sa strankama;
- sređivanje Zbirke plakata;
- vodstvo po izložbama.

Snježana Pavičić

- stalni nadzor građe i kontakti sa stručnjacima o zaštiti;
- postavljanje izložbe "Križevi" u raznim gradovima;
- istraživanje 2 kasnogotička relikvijara;
- rad u arhivima, Riznici, NSB-u;
- stručne konzultacije;
- vodstva po izložbama.

Dubravka Peić-Čaldarević

- istraživanje grbova, grbovnica i rodoslovlja u arhivima i NSB-u;
- briga o restauriranju eksponata za izložbu;
- vodstvo po izložbama.

Boris Prister

- istraživanje arhivske građe vezane uz odličja NDH; rad u Komisiji za izradu novih odlikovanja;
- vodstvo po izložbama.

Lada Prister

- stalna briga o restauriranju grbova i daljnja istraživanja izvora;
- suradnja s prof. Tihomilom Stahuljakom i s tim u vezi odlazak na teren;
- briga o spomeniku u Glogovnici (zbog cijene nerealizirano);
- rad u Arhivu Zagreba i Senja;
- vodstvo po izložbama.

Maja Škiljan

- stalni kontakti s vlasnicima vrijednih predmeta;
- vodila tečaj o stilskom namještaju u Otvorenom sveučilištu (2 puta);
- vodstva po izložbama.

Vid Biličić

- istraživanje naselja, gomila, grobova i kamenih artefakata na Visu;
- istraživanje antičke gospodarske zgrade i prometnice na Visu;
- istraživanje antičkoga grada Isse i centurije;
- istraživanje mogućnosti lociranja antičke Herakleje na Visu;
- vodstvo po stalnom postavu Arheološke zbirke.

7 ZNANSTVENI RAD

- Izrada teksta za magisterij "Fotografske zbirke u zagrebačkim muzejima" (R. Ivanuš);
- Izrada središnjeg teksta za magisterij "Profesionalne ženske organizacije u Hrvatskoj 1918.-1941." (D. Peić-Čaldarović);
- Izrada teksta kataloga "Tekstilni i kožni fundus sakralne zbirke HPM" (S. Pavičić);
- Izrada teksta kataloga "Odlikovanja NDH iz Zbirke dr. Veljka Malinara" (B. Prister);
- Započet tekst kataloga "Odlikovanja socijalističke Jugoslavije (DFJ, FNRJ, SFRJ) iz Zbirke dr. Veljka Malinara" (B. Prister);
- Proširenje i dopuna teksta Vlaste Brajković za katalog "Grbovi, grbovnice i rodoslovlja" (D. Peić-Čaldarović, L. Prister);
- Kataloška obrada za katalog "Lovačke puške" (J. Jeličić);
- "Povijesni prikaz odlikovanja u svijetu i Hrvatskoj" za knjigu o odlikovanjima RH (B. Prister i I. Ružić).

8 IZLOŽBENA DJELATNOST

- "Ferdinand Quiquerez" - siječanj-ožujak. Autor: M. Bregovac-Pisk, izložba ima katalog, plakat.
- "Ferdinand Quiquerez" - travanj-svibanj Koprivnica; zagrebačka izložba u smanjenom opsegu u Izložbenom salonu u "Podravki", izložba je imala deplijan.
- "Portreti 17. i 18. st. i namještaj", autori: M. Bregovac-Pisk, M. Škiljan. Budući da postoji katalog dr. Marijane Schneider, tiskan je samo plakat i letak. Izložba je imala protestni karakter jer se htjelo javnost upoznati s vrijednošću zbirke i njenom veličinom kako bi Muzej dobio novi prostor.

- "Fotografski zapisi hrvatskog antifašističkog pokreta", Autor: N. Mataušić. Održano u Mimari. Izložba je imala katalog.

- "Slike iz hrvatske povijesti" - naručena izložba za Medvedgrad od strane Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture. Autori: Ela Jurdana i Jelena Borošak-Marijanović. (Izložba nije postavljena, planira se za 1996. godinu).
- "Plemstvo u Hrvatskoj u 19. st." - izložba pripremljena i postavljena u Muzeju seljačkih buna, Gornja Stubica. Troškovi izložbe u okviru programa Muzeja Hrvatskoga zagorja. Autor izložbe: Marina Bregovac-Pisk. Izložba ima katalog i plakat.
- "Osnivanje narodne zaštite u Zagrebu", u Gradskoj vijećnici na Gornjem gradu. Suradnja i postav izložbe Janko Jeličić. Sredstva za izložbu osigurao Grad Zagreb.
- Izborni plakati HDZ", Susedgrad, autor: Lucija Benyovsky. Izložba organizirana u povodu 5. obljetnice HDZ u Susedgradu. Sredstva osigurao HDZ Susedgrad.
- "Namještaj iz Zbirke Mažuranić", autor: Maja Škiljan. Mala prigodna izložba u Hrvatskoj gospodarskoj komori.
- "Petrinja u Domovinskom ratu", "Podravka", Koprivnica, autor: R. Ivanuš. Izložba ima katalog i plakat. Sredstva osigurala "Podravka", Koprivnica.
- "Hrvatska žena", HPT muzej, Zagreb, autor: Lucija Benyovsky.
- "Rat u Hrvatskoj", knjižnica "Medveščak", autor: Rhea Ivanuš.
- "Dan europske baštine - Razoreni gradovi Hrvatske". Izlog u NAMA-Zagreb, autor: Rhea Ivanuš.

Pokretne izložbe:

- "Križevi iz fundusa HPM", autor: Snježana Pavičić. U smanjenom opsegu što se tiče originalne građe, ali sa svim fotografijama prenijeta u Rijeku, Pulu, Karlovac, Ozalj, Makarsku. U izložbama u pojedinim gradovima tamošnji suradnici uključivali su i originalne predmete sa svog područja.
- "Čime se branila Hrvatska", autor: Janko Jeličić. Prijenos zagrebačke izložbe u Rijeku i Karlovac. U izložbama u Rijeci i Karlovcu tamošnji suradnici uključivali su i originalne predmete sa svog područja.
- "Hrvatska na kartama", autor: Ankica Pandžić. Prijenosna izložba u Koprivnici, Slavonskom Brodu, Đakovu, Gradiški, Našicama, Županji, Donjem Miholjcu, Virovitici. Prema izložbenim mjestima autorica je proširivala izložbu interesantnom kartom toga područja.

Izložbe u inozemstvu

- "Austrija 1945.", Heeresgeschichtliches Museum Wien, priprema građe Dora Bošković, Jelena Borošak-Marijanović.
- "II. svj. rat", Valencija, priprema građe: Lucija Benyovsky, Rhea Ivanuš, Dolores Ivanuša, Nataša Mataušić, Bosiljka Komadina.
- "Djeca u ratu", Frankfurt, priprema građe Rhea Ivanuš.
- "II. svj. rat", Pariz, UNESCO, priprema građe Rhea Ivanuš.
- Za 1995. godinu Hrvatski povijesni muzej planirao je dva velika projekta i to "Izložbu grbovi, grbovnice i rodoslovlja" i "Zastave kroz stoljeća". Zbog održavanja izložbe "Ferdinand Quiquerez" u 1995. godini svi su se termini morali prolongirati. Nakon toga uslijedilo je

raketiranje Zagreb i radovi u Palači te se je planirana izložba "Portreta 17. i 18. st. i namještaja" održala tek u jesen 1995. godine. Iz tih razloga izložba "Grbovi, grbovnice i rodoslovlja" otvorila se tek u siječnju 1996. godine. Međutim, sve pripreme bile su dovršene u tijeku 1995. godine te su i osigurana sredstva realizirana. Planirana izložba "Zastave kroz stoljeća" održat će se također u 1996. godini. U pripremi za spomenutu izložbu autorica Jelena Borošak-Marijanović susrela se s nizom problema pa je morala izvršiti neplanirana istraživanja u zemlji i inozemstvu te je tekst za katalog dovršila tek u siječnju 1996. godine. Međutim izvršena su kompletna snimanja građe za katalog koja su trajala mjesec dana u za to posebno organiziranom studiju u Velikoj dvorani Palače.

- Izložba "Grbovi, grbovnice i rodoslovlja iz zbirke Hrvatskoga povijesnog muzeja", autor kataloga: Vlasta Brajković, suradnici u katalogu: Dubravka Peić-Čaldarović, Lada Prister. Autor izložbe: Dubravka Peić-Čaldarović. Izložba ima plakat te katalog na hrvatskom i na njemačkom jeziku.
- Pripremni radovi za izložbu: "Zastave kroz stoljeća", Autor: Jelena Borošak-Marijanović. Ukupno odobrena sredstva Ministarstva kulture koristit će se za pripreme radove: snimanje, lektura, recenzija, prijevod na engleski jezik, dok je za postav izložbe i tisak kataloga Muzej uputio zahtjev u sklopu Programa za 1996. godinu Gradu Zagrebu i Ministarstvu kulture. Želimo istaknuti da je ovo prva izložba u Hrvatskoj o zastavama a katalog prvi pisani stručni i znanstveni tekst o toj tematici. Stoga smatramo da katalog u cjelosti mora biti ilustriran fotografijama u boji.

Planirane izložbe u 1995. godini:

- Ferdinand Quiquerez;
- Grbovi, grbovnice i rodoslovlja;
- Zastave kroz stoljeća;
- Portreti i namještaj 17. i 18. st.;
- Austrija 1945.
- Dogovorena izložba "Plemstvo u Hrvatskoj u 19. st.", Gornja Stubica.

Sve ostale nabrojene izložbe su izvan planiranog programa za 1995. godinu.

9 IZDAVAČKA DJELATNOST

- Katalog "Ferdinand Quiquerez";
- Katalog "Fotografski zapisi hrvatskog antifašističkog pokreta".

10 EDUKATIVNA DJELATNOST

10.1 Edukativna i pedagoška djelatnost

Na svim izložbama kustosi Muzeja obavljaju stručna vodstva.

10.2 PRESS

- S. Pavičić: Radio Zagreb II, emisija Baština, o Izložbi križeva;
- B. Prister: Intervju na Radio Rijeka o I. internacionalnom simpoziju u Opatiji;
- S. Pavičić: Radio Rijeka, intervju o Izložbi križeva;
- J. Jeličić: Radio Rijeka, intervju o izložbi "Čime se branila Hrvatska";

- N. Mataušić: Radio Zagreb II, emisija Baština, Filmski fond HPM;
- M. Bregovac-Pisk: Hrvatski radio, Izložba Ferdinand Quiquerez;
- J. Tomičić: niz intervju na raznim radio stanicama o programu i problemima Muzeja.
- Filmoteka 16:
- J. Borošak-Marijanović: priprema teksta za video kazetu o grbu i zastavi Hrvatske (u izboru građe suradnja i drugih kustosa Muzeja); HTV i OTV;

J. Borošak-Marijanović

- emisija o hrvatskoj himni.

M. Bregovac-Pisk:

- emisija o obitelji Keglević;
- emisija o "Srpanjskim žrtvama";
- emisija o "Hrvatskom narodnom preporodu";
- emisija o Anti Starčeviću;

N. Mataušić

- tekst za kazetu o II. svj. ratu za Valenciju (nije realizirano od strane HTV);

D. Peić-Čaldarović

- odabir povijesnih pečatnjaka za Dnevnik u povodu donošenja Zakona o pečatu RH;
- odabir grbova Erdoedy za emisiju M. Trnskog.

J. Tomičić

- niz intervju o izložbama i problemima Muzeja.
- organizacija konferencija za tisak (J. Tomičić).
- održan niz razgovora i intervju, te su davani podaci o Muzeju, problemima Muzeja (J. Tomičić).

Može se zaključiti da tisak, televizija i radio vrlo dobro prate akcije Muzeja ali i općenito probleme i rad Muzeja u cjelini, što govori o dobrim kontaktima sa svim vrstama medija.

Mnoga poduzeća rado ustupaju svoje izloge za reklamiranje naših programa i to bez naknade.

Nedostaje samo reklama na televiziji koja nam je preskupa, a naš nekadašnji sponzor Tvornica duhana Zagreb zbog zakona o zabrani reklamiranja njihovih proizvoda više nije zainteresirana sufinancirati izradu i emitiranje spotova na televiziji.

11 UKUPNI BROJ POSJETILACA

povremene izložbe
u prostoru Palače: 4000 posjetilaca
izložbe HPM-a u tuđim
prostorima, u Hrvatskoj cca 15.000 posjetilaca.

12 OSTALE AKCIJE

12.1 Održavanje i prezentacija donacija

Hrvatski povijesni muzej dobio je prije par godina izuzetno vrijednu donaciju dr. Veljka Malinara i obvezao se da će je obraditi i publicirati kroz kataloge. S tim u vezi Muzej je u programu rada za 1995. godinu planirao izdavanje kataloga Odlikovanja NDH iz zbirke dr. Veljka Malinara (II. dio), no na žalost ni od Ministarstva kulture ni od Grada Zagreba za tu namjenu nisu odobrena sredstva. Muzej je tiskanje navedenoga kataloga ponovno planirao za 1996. godinu.